

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljtyeva (Zápolya) u 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 2 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

A hét végéig letárgyalják az indemnitást.

Beograd, június 15.

Mint hogy a szkupstina csak csütörtökön ül össze, a képviselők legnagyobb része elhagyta a fővárost. Az ittartozkodó képviselők körében megcsappant az érdeklődés a politikai élet részletkérdései iránt.

Az ellenzéknel, különösen a Radics-pártnál bizonyos lehangoltság vehető észre. Ennek az az oka, hogy az angettált mandátumok ügye még mindig ég és föld között lebeg.

Radicsék attól tartanak, hogy a kormány továbbra is halogatja ezt a kérdést és a megoldását újra egyik napról a másikra odázza el.

Radikális-párti körökben ezzel szemben azonban tegnap már olyan vélemények is elhangzottak, hogy Radicséknak nincs mitől tartani, mert a vitás mandátumokat legkésőbb június 27-ig igazolni fogják. Ezek után pedig nagyobb intenzitással fog folyni a munka, főleg a megegyezés körüli tárgyalások rendje.

A parlamenti bizottságok munkája.

A szkupstina különféle bizottságainak szekciói folytatják megkezdett munkájukat.

A törvényhozó-bizottság azon szekciója, amely a bíróságokról szóló

törvényjavaslatot tárgyalja és azok a szekciók, amelyek az elemi iskoláról és a sajtóról szóló törvényjavaslatokat vitatják, ma, esetleg holnap fejezik be vitájukat, úgy hogy a három törvényjavaslat néhány napon belül már a törvényhozó-bizottság plénuma elé kerül.

A hét végéig a pénzügyi-bizottság is letárgyalja az augusztus, szeptember, október és november havi indemnitásokat.

A szkupstina e heti munkája.

A csütörtöki nemzetgyűlésen interpellációk vannak napirenden. Pénteken a szkupstina annak a törvényjavaslatnak a vitáját kezdi meg, amely addig elkészül.

A szkupstina üléseivel párhuzamosan az igazoló-bizottság is ülészik és az angettált Radics-párti mandátumok ügyével foglalkozik

Az indemnitást sürgősnek fogják kimondani és ezt tárgyalja majd a szkupstina legelőször, ezután a leg-sürgősebb törvényjavaslatokat veszi sor alá a szkupstina, majd elnapolják az üléseit őszig. Ez alatt az idő alatt tisztázodni fog a politikai helyzet, főleg ami a Radics-párt és a radikális-párt közötti helyzetet illeti.

A független demokraták sziszaki nagygyűlése.

Sziszak, jun. 15.

A független demokrata-párt tegnap igen nagy érdeklődés mellett nagy népgyűlést tartott, amelyen résztvettek Pribicevity és Krizman miniszterek is.

Az ülést Pavesity Tóma volt Radics-párti képviselő nyitotta meg, aki a független demokrata-pártba lépett át. A megnyitóbeszéd után rögtön Pribicevitynek adta át a szót, aki azután két órás beszédben ismertette a mai politikai helyzetet.

„Itt vagyunk, hogy az egész világnak dokumentáljuk erőnket és alapjában rengessük meg Radics várát. Büszkén tekintünk a multra, amely tele van tetteinkkel és a nép jogaiért kivívott harcaink emlékével.”

Majd Radics politikájára tért át és nagyjából a következőket mondotta: „Tudják Önök, hogy Radics Falusi paraszt-párt címen alakította meg a pártját, amelynek azonban már első programja megtagadott

minden együttérzést a falu népével. Mint hogy ez a program cári program volt.

Radics a régi osztrák-magyar monarchia idejében cári, udvari politikát csinált a Habsburgok szája-ize szerint. A háboru alatt pedig nem a békéről beszélt, hanem a háboru mellett izgatott és népszerűsítette azt.”

Az osztrák-magyar monarchia összeomlása után Radics Sztepan önálló és független horvát köztársaságról beszélt. Később azzal indokolta köpenyegváltozását, hogy el akarta téríteni a népet a kommunizmustól.

Csodálkozom — folytatta Pribicevity — hogy egy paraszt-párt miért foglalkozik köztársasági eszmékkel, amikor a parasztság oly messze áll a republikától. Parasztságunk csak azt tudja, hogy számos köztársaságban rossz sorsa van a parasztnak, viszont nem egy mo-

narchiában boldog és meglegedett életet élnek.

Amikor Beogradba indultak a horvát nép képviselői, Radics Sztepan Zágrebban maradt, mert nem értett egyet az egyesüléssel.

Radics Sztepan és unokafivére most állandóan arról szaval, hogy a független demokrata-párt az egyetlen akadály a megegyezésnek. Véleményem szerint, megegyezésnek nincs is helye, mert céltalan és szükségtelen. Ebben az állapotban a szerb, a horvát és szlovén testvér-

népként él és dolgozik és teljesen egyforma jogokat élvez.

Pribicevity beszédét nagy helyesléssel fogadták.

A többi szónokok ugyanez a politikai helyzetet ismertették és támadták Radics politikáját.

A reggeli órákban a horvát paraszt-párt röpcédulákat osztogatott, amelyben felhívta a lakosságot, hogy bojkottálja a gyűlést. A felszólítás ugy látszik nem járt nagy eredménnyel, mert a népgyűlés igen látogatott volt.

A beográdi főispánság területét két közoktatásügyi kerületre osztották fel.

Beograd és Becskerek lesz a közoktatásügyi székhely.

Becskerek, jun. 15.

A közoktatásügyi minisztérium tegnap fontos rendeletet küldött Becskerekre, amelyben közli, hogy a beográdi kerület területét két közoktatási kerületre osztotta fel.

Az egyik közoktatásügyi kerület alá tartozik a bográdi főispánság szerbiai része, a panesovai és kovacsicai járás, míg a második kerület fennhatósága alá a kerület északi része kerül, vagyis Torontál-Temes megye az említett két járás kivételével. Az első közoktatásügyi kerület székhelye Beograd, a másodiké Becskerek lesz.

A felosztás ideiglenes jellegű és addig marad érvényben, amíg Torontál-Temes megye likvidálása és

az új kerületi beosztás gyakorlati keresztülvitele teljesen meg nem történt. Amint elkészültek a közoktatás át szervezésével, újból egyesül a két közoktatásügyi kerület.

Az intézkedés átmeneti jellegét bizonyítja az is, hogy a két kerület főnöke egy személy marad. A beográdi kerület közoktatásügyi referense, Mandrovity Milán, mindkét kerület felett vezetői tisztelet gyakorol és csak tanügyi felügyelői lesznek külön a beográdi és külön a becskereki közoktatásügyi székhelynek.

A rendelet gyakorlati keresztülvitelére most folynak az előkészületek.

A tegnapi minisztertanács.

Beograd, június 15.

Tegnap délelőtt minisztertanács volt, amelyen azonban Pasity miniszterelnök nem vett részt. Ugyancsak nem volt ott Pribicevity, Zserjav és Krizman, akik a független demokrata-párt sziszaki népgyűlésén vettek részt.

A minisztertanács főleg reparációs kérdésekkel foglalkozott. Azonkívül Szimonovity agrárreformminiszter egy törvényjavaslatot terjesztett elő, amelyen az általános államvezetésről szóló törvényjavaslat módosítását kívánja.

Az ország új területi beosztásának rendje szerint ugyanis az agrárreferenseket a közigazgatási hatóságok szerveinek tekintették és működésüket beszüntették, mint hogy az a kerületi főispánok ügykörébe tartozik.

Mint hogy azonban az agrárreferensek működésére az agrárreformminisztériumnak nagy szüksége van, az általános államvezetésről szóló törvénynek erre vonatkozó szakaszát módosítani kívánja a miniszter.

Bethlen genfi utjáról nyilatkozik hírlapírók előtt.

Budapest, jun. 15.

Bethlen miniszterelnök vasárnap este érkezett vissza Genfből és utjának eredményéről kedden szóval föl a nemzetgyűlésben.

Bethlen hírlapírók előtt úgy nyilatkozott, hogy genfi utjának eredménye kielégítő. A Népszövetség vezető köreiben a magyar szanálás eredménye rendkívül nagy meglepedést váltott ki.

Smith főbiztos jelentése elosztatta a kisententének a magyar költségvetéssel szemben táplált kifogásait.

TŐZSDE

Június 15

Beograd. Bécs 0825. Genf 1120. London 280. Newyork 57.50. Páris 226. Prága 171.

Zürich. Berlin 122.62. Budapest 72.55. Newyork 515 és egynyelvad. Milánó 2032 és fél. Prága 1527 és fél. Wien 2.50. Varsó 99. Szófia 376 és fél. Bukarest 240. Beograd 900. London 2502 és fél. Páris 2500.

Az országos grandrabbi Beeskereken.

Nagy ünnepélyességgel fogadták dr. Alkalay Izsákot.

Beeskerek, jun. 15.

Nagy napja volt tegnap a beeskereki zsidóságnak, Alkalay Izsák dr. országos grandrabbi megtisztelte látogatásával a várost. A fogadtatásra és a grandrabbi beeskereki tartózkodására nagyszabásu programot dolgoztak ki. Az izraelita főpap elé Pancsevóig autón mentek és gépkocsin hozták Beeskerekre, ahol a cukorgyár igazgatói lakása előtt üdvözölték a hatóságok fejei.

Az ünnepség mindvégig méltóság-teljesen folyt le és valóságos ünnepévé lett az egész városnak.

A grandrabbi Pancsevón.

Az első hajóval jött át Beográdból Pancsevóra dr. Alkalay Izsák országos grandrabbi, akinek rezidenciája, mint ismeretes, a fővárosban van. Pancsevón az ottani izraelita hitközség vezetői Heim elnökkel és Fischgrund alelnökkel az élén fogadták a főpapot, majd a beeskereki hitközség megbízásából elébe utazott beeskereki küldöttség üdvözölte, amely Fenyves Izsó hitközségi alelnökből, Székely Emil, Eekstein János, Bolgár Leó, Temmer József, Ormos Jenő hitközségi tagokból és Temmer Sándorból, a Chevra Kadisa elnökéből állott.

Az üdvözlések elhangzása után Alkalay grandrabbi elhelyezkedett a rendelkezésére boesájtott autón és a beeskereki kiküldöttek kíséretében megindult Beeskerek felé. Egy motordefektusnak és az esőtől felázott talajon megnehezült közlekedésnek volt a következménye, hogy a magas vendég a bementett időnél később, háromnegyed tizenegy órakor érkezett meg Beeskerekre.

A beeskereki fogadtatás.

Beeskerek már a reggeli órákban ünnepi külsőt vett fel, hogy méltóképpen fogadja a falai közé érkező előkelőséget. A házakat fellebegtették a forgalmasabb utvonalakon, az ablakokba virágokat és szőnyeget helyeztek el. Az állandóan szitáló eső dacára a Fő-utca és a Knez Pavlova (Kinizsi) utca környéke feketélt az ünneplőbe öltözött sokadalomtól, amely türelmesen várta a grandrabbi megérkezését.

Fél tizenegy felé járt az idő, amikor hire járt, hogy az Alkalay grandrabbit hozó autó befutott a cukorgyár elé és hogy a magas vendég Elek Győző igazgatóék szíves vendéglátását élvezi.

A hírre megindult az autók és hintók végeláthatlan sora a cukorgyár elé, ahol az igazgatói lakás előtt állapodott meg. Rövidesen feltűnt az igazgatói lakásból kivezető úton a grandrabbi diszes főpapi talárban, mellén az érdemrendekkel, közöttük a Szent Száva-rend első osztályu rendjelével. Mögötte vendéglátó gazdája, a hitközség elébe utazott tagjai és Rajkovity rendőrkapitány haladt.

A kapuban a katonai és polgári hatóságok vezetői várták. A vármegye részéről megjelent Rajity Szvetisláv alispán, dr. Vászity Andrija vármegyei főügyész, a város képviselőjében Alekszity Bogoljub polgármester, dr. Sztakity Jovan városi főorvos, Giffinger Zsigmond és

Rajity Timotije tanácsnokok, a katonaság vezetői közül Pavlovity Gyóka ezredes több törzstiszttel, Sztakity Zsárkó görög keleti esperes és Iszakovity Szvetozár görög keleti hitközségi elnök, a sajtó képviselői és számos vendég.

Az üdvözlések.

Alekszity Bogoljub polgármester köszöntötte elsőnek, Beeskerek város tanácsa és képviselőtestülete nevében. Örömeinek adott kifejezést, hogy a város falai között üdvözölheti és azt kívánta, hogy Beeskereket csak kellemes emlékekkel eltelten hagyja el. Történelmi visszapillantást tesz a szerb nép küzdelmeire, melyeknek szenvedelmei között is mindig tisztelgeten tartotta a válások parancsait, mások legbelsőbb lelki ügyét.

Alkalay grandrabbi meleg szavakkal válaszolt a polgármesternek. „Nemcsak hieim lelkipásztoraként jöttem Beeskerekre, hanem mint állami tisztviselő is — mondotta — és mint ilyen, az állam boldogításán kell dolgoznom csakugy, mint Önöknek. A dicső hadsereg megvalósította az egy állam és egy nép diadalmas eszméjét, de a mi feladatunk, hogy az állam konszolidációját elősegítsük. Arra kell törekednünk, hogy valamennyien egy test és egy lélekként álljunk sorompóba és munkánk eredményes lesz.“

Rajity Szvetisláv alispán a megye nevében köszöntötte a grandrabbit. „A magas egyházi méltóságon kívül, melyet betölt, népünk tiszteltre méltó tagját üdvözölöm Önben, aki mint diszes állást betöltő magas állami tisztviselő és lelkipásztor egyaránt nagy harcra a mi nemzeti eszméinknek.“

A grandrabbi válasza után dr. Neumann Mór, a hitközség alelnöke és a zsidó kulturális egyesület elnöke üdvözölte a magas vendéget német nyelven. „Az izraelita kulturegyesület nagy kitüntetésben részesül — mondotta — amikor most Beeskereken üdvözölheti dr. Alkalay Izsák grandrabbi ur öccellenéjét és kéri, hogy fogadja a helybeli kulturegyesület hódolatát és azon jókívánságát, hogy a legkellemesebb emlékekkel távozzon körünkől.“

Alkalay grandrabbi szerb nyelvű válasza után Sztakity Zsárkó görög keleti esperes járult az egyházfő elé és a görög keleti szerb egyházközség nevében üdvözölte.

„Beográdban — válaszolt a beszédre a grandrabbi — nincs különbség az egyes hitfelekezetek között, amelyek ideális egyetértésben dolgoznak. Remélem, hogy Beeskereken sem más a helyzet és hogy itt is a harmonikus együttműködés megteremtésén fáradoznak. Abban a reményben, hogy a békés együttműködésnek Ön is egyik apostola és zászlóvivője marad, szívélyesen köszöntöm.“

Pavlovity Gyóka ezredes rövid köszöntő szavai után a grandrabbi Alekszity Bogoljub polgármesterrel és dr. Neumann Mór hitközségi alelnökkel diszhintón foglalt helyet, amely a hintók és autók végtelen sorától követve, megindult a város felé.

A templomban.

A Knez Pavlova (Kinizsi) utcában lévő diszes zsinagógában, amelyet ez alkalomra pompásan feldíszítettek virágokkal és előkelő közönség gyűlt össze. Jelen voltak többek között az egyes vallásfelekezetek papjai és hitközségi vezetői. Így a római katolikus egyházközség részéről dr. Várady Imre elnök és több vezetőtag, Kovács István pápai prelátus, plébános, Szabó Zoltán református lelkész, Csath Nándor és Fülöp György hitközségi vezetőtagokkal, Jurányi Lajos ág. hitv. evangélikus lelkész, Litavszki Pál hitközségi vezetővel, Dimitrijevit Koszta görög keleti esperes-káplán és a görög keleti egyházközség számos tagja. A hánsági kereskedelmi és iparkamara részéről Jankovity Koszta elnök és Sztanojlovity Sándor titkár. Az összes beeskereki egyesületek, testületek kiküldöttei és nagyszámu hívősegek foglalt még helyet a templomban, amely zsúfolásig megtelt.

A szertartás.

A zsinagóga ajtajában dr. Hubert Zsigmond hitközségi elnök, dr. Niedermann Mór beeskereki főrabbi, Schweiger Izsák szentái, dr. Steiner Vilmos kikindai, dr. Pollák Manó novibeeceji és dr. Fischer Lipót vrsaci vendég főrabbiakkal várta a grandrabbit és a grandrabbit kísérő menet érkezését.

A menet megérkezése után dr. Hubert Zsigmond hitközségi elnök német nyelvű beszédében üdvözölte az egyházfőt.

„A városban, amely vendégül tiszteli Öméltóságát — mondotta többek között — a legteltesebb egyetértésben és szeretetben élnek a polgárok. A hivatalnokai kar mindenki vallási meggyőződését a legnagyobb tiszteletben tartja és azt soha meg nem sérti. A gyűlöletnek itt nincs talaja és nem is lesz, mert polgárait a szeretet és emberszeretet fenntartja és emberszeretet hatja át, ahol pedig a szeretet kötelei fűzik egymáshoz az embereket, békétlenségnek, egyenetlenségnek helye nincsen.“

Ezután felkérte a grandrabbit, hogy lépjen be a templomba.

Alkalay grandrabbi rövid és melegszerű válasza után bevont a menetet a templomba, ahol rövid szertartás volt. Niedermann Mór dr. és Alkalay Izsák dr. grandrabbi mondtak magasszárnyalásu hitszónoklatot, majd ima következett az államért és a királyi családért, amivel az ünnepség egyházi része be is fejeződött.

A küldöttségek tisztelgése.

Egy óra felé járt az idő, amikor Alkalay Izsák országos grandrabbi a megyeháza kistermében megkezdte a küldöttségek fogadását. A tisztelgésre megjelent küldöttségek a vármegyháza nagytermében gyülekeztek.

Elsőnek a görög keleti hitközség vezetője járult Sztakity Zsárkó és Iszakovity Szvetozár hitközségi elnök vezetése alatt a magas vendég elé, majd gyors egymásutánban következett a katolikus egyházközség és jótékony nőegylet együttes küldöttsége Kovács István pápai prelátus-plébános, dr. Várady Imre hitközségi elnök és dr. Várady Imre nőegyleti elnök vezetésével, a ref. hitközség vezetői Szabó Zoltán lelkésszel az élükön, Jurányi Lajos

ág. hitv. evang. lelkész Litavszki Pál hitközségi vezetővel, a megye küldöttsége Rajity Szvetisláv alispánal, a katonai parancsnokság Pavlovity Gyóka ezredessel az élén, a város vezetősége Alekszity Bogoljub polgármester vezetésével, Nikolajevity tanfelügyelő vezetésével a tanügyi hatóság, Jankovity Koszta kamarai elnökkel az élén a kereskedők, gyárosok és iparosok impozáns nagy csoportja, a gimnázium és kereskedelmi akadémiák tanári kara Sztanojevity Milos, illetve Wollák Gyula vezetésével, a posta tisztviselői kara, a tűzoltók Naszke Károly parancsnokkal az élükön, a kikindai izraelita hitközség küldöttsége Guttmann Miksa elnökkel, a novibeeceji izraelita hitközség dr. Kanitz Dezső elnökkel, a „Humanitas“ zsidó nőegylet dr. Fischer Regina elnök, a Chevra Kadisa Temmer Sándor elnök, a Maskil el Dol Fenyves Izsó, a zsidó nemzeti egyesület dr. Hajduska István, a zsidó nőegylet dr. Mangold Samuné, a Kadima sportegyesület Herzog Salamon és a zsidó ifjusági kulturegyesület Wassermann Gyula vezetésével.

A grandrabbi látogatásai.

Három óra is elmult, amikor a befejeződtek a tisztelgések. Alkalay grandrabbi a vendégrabbiakkal dr. Niedermann Mór beeskereki főrabbinál volt ebéden, majd dr. Hubert Zsigmond hitközségi elnökkel tett látogatást. A grandrabbi ezután Niedermann Mór főrabbi kíséretében meglátogatta Rajity alispánt, Alekszity Bogoljub polgármestert és az egyes hitfelekezetek papjait.

Apróságok a grandrabbiról.

Kevesen tudják Beeskereken, hogy Alkalay Izsák grandrabbi egyik osztálytársa itt él a városban. Jeftity Milán, a helybeli „Banatski Glasnik“ szerkesztője négy esztendőn keresztül osztálytársa és barátja volt Alkalay Izsáknak. A beográdi gimnázium ötödik osztályában kerültek együvé és hamarosan megbarátkoztak. Intim, meleg barátság fejlődött közöttük, amely méginkább megpecsételődött Bécsben, ahol egyetemi éveket töltöttek.

A mostani grandrabbi — mondta munkatársunknak Jevtity kolléga — szegény zsidó szülők gyermeke volt. Kitűnően tanult és ösztöndíjak segítségével végezte el tanulmányait. Rajongója volt vallásnak és szombati napon gyakorta vitt el a zsinagógába, hogy végighallgassam az istentiszteletet. A zsidó negyedben lakott, ahol naphosszat szeretett bolyongani. 1900-ban érettségiztünk és Alkalay a gimnázium egyik büszkesége, prematurus lett. A bécsi egyetemi évek után elszakadtunk egymástól. 1918-ban az Egyesült-Államokban láttuk viszont egymást. Propagandauton volt a szerb kormány megbízásából s hogy kiküldetését milyen siker koronázta, mutatja a Szent Száva-rend elsőosztályu érdemrendje, amelyet ez alkalommal kapott. Azóta most üdvözölhettem ismét, már mint országos grandrabbit.

Társasvacsora a Vojvodina-szállóban.

Este fél kilenc órakor a Vojvodina-szálló éttermében dr. Alkalay Izsák grandrabbi tisztelgésére bankett volt, amelyen résztvettek a helybeli polgári és katonai hatóságok.

gok vezetői, az összes hitfelekezetek lelkeszei és világi küldöttségei, valamint a város társadalmának szinte-javából közel kétszázán. A vacsorán az első felköszöntőt a királyi családra az ünnepelt dr. Alkalay mondotta, akinek pohárköszöntőjét a közönség állva hallgatta végig és a végén lelkes zsvivózással fejezte ki hódolatát a koronás király iránt.

Utána dr. Niedermann Mór becskerekai főrabbi, a becskerekai zsidóság, dr. Raity Tima városi tanácsnok a város közönsége nevében üdvözölték dr. Alkalayt, — dr. Hubert Zsiga hitközségi elnök pedig a más hitfelekezetek jelenlévő papságára, mint a béke, a megértés és polgári együttérzés legkiválóbb művelőire emelte poharát. Dr. Milich Jakab a polgári hatóságok fejeit, dr. Juliusz Ármin a katonaság képviselőit és a hadsereget élte, dr. Neumann Gyula az örökértékű, évezredes zsidó kultúráról, Kovács István pápai prelátus az egy istent imádók testvériségéről emlékezett meg és a jelenlévő hölgyekre üritette poharát. Dr. Steiner Vilmos kikindai főrabbi dr. Niedermann Mór becskerekai főrabbit üdvözölte, dr. Fischer Lipót vrsaci főrabbi a becskerekai hitközség elnökségére, Schweiger Hermann szentai főrabbi Beeskerek város közönségére mondott pohárköszöntőt.

Dr. Alkalay Izsák grandrabbi felolvasta ezután a becskerekai hitközség vezetőségének a becskerekai zsidóság mai ünnepéből az uralkodóhoz intézett hódoló táviratát, amit a jelenlévők tüntető lelkesedéssel vettek tudomásul. Sztakity Zsárkó gör. kel. esperes-plébános köszöntötte fel újból dr. Alkalay Izsák grandrabbit, akinek mai becskerekai ünnepése a város lakosságának olyan imponáns tüntetése volt, amelyre ő mint régi becskerekai nem látott még példát. Még több felköszöntő hangzott el s az ünneplő közönség az ünnepelttel együtt jóval éjfél utánig maradt együtt a fehér asztalnál.

A grandrabbi dr. Hubert Zsigmond hitközségi elnöknel szállt meg éjszakára és reggel hat órakor utazott el Beeskerekéről Beográdba.

Riport a régi Becskerekéről.

1895 jun. 15.

Dr. Haidegger Lajos városi főorvos jelentése szerint a múlt hó népesedési statisztikája kedvezőtlen volt. Született 73, meghalt 76 egyén, ezekből 33 hét éven aluli.

A főgimnáziumban ma tett érettségét Hesz Miklós, Horváth Géza, Schüpfer Károly, Grób Béla, Keresztes László, Kohn Izsó, Knopf Agoston, Láng Béla és Tóth Jenő.

A napokban érkezik Becskerekre Dankó Pista szervezte daltársulat, hogy itt néhány dalestélyt adjon.

1905 jun. 15.

A zárda évszázó ünnepségén szerepeltek: Hegedüs Riza, Bogdanov Ly., Tesits I., Brájjer Tünde, Westermayer Paula, Nónay Margit, Winter F., Sira Anna, Fuka Zs., Jovanov Olga, Millos Emmi, Forster Irén, Illyevits Jolán, Annar Rózi, Bogdanov Zsófi, Molnár Lydia, Kolos Janka, Rádd Irma és Berényi Irma.

A Magyar-Párt szubotica-i tagozatának közgyűlése.

Felelőtlen elemek szétverték az ülést.

Szubotica, jun. 15.

A Magyar-Párt szubotica-i szervezete tegnap délelőtt tartotta meg közgyűlését a Lifka-mozi nagytermében több száz érdeklődő jelenlétében.

Nagy Ödön dr. terjedelmes beszámolót adott a párt működéséről és éles hangon bírálta azok munkásságát, akik minden igyekezővel az egység megbontásán és a magyarság sorainak szétzilolásán fáradoznak. A magyarság jelenlegi helyzetéről beszélt ezután és követelte a kisebbségek egyenjogúsítását, az alkotmány szellemének a

gyakorlati életben való meghonosítását.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd végeztével határozati javaslatot terjesztettek elő, amelyben leszögezik, hogy a párt a jövőben is önállóan és függetlenül fog a magyarság igazáért harcolni. A rezolúciót nagy éljenzéssel egyhangulag elfogadták.

Amikor ismeretessé vált a közgyűlés állásfoglalása, felelőtlen elemek rontottak be az ülésterembe botokkal felfegyverkezve és szétverték a közönséget. Sebesülés nem történt.

Ötszáz dollár rejtélyes elsanzsírozása.

— A „Torontal” tudósítójától. —

Becskekerek, június 15.

Érdekes feljelentés érkezett ma reggel a rendőrséghez. Kozlovacska Gyuró, a Szláviya biztosító-intézet helybeli fiókjának főnöke feljelentést tett Ivanicza Nikola malomtechnikus ellen csalás miatt. Az eset előzményei a következők.

Ivanicza néhány héttel ezelőtt 20 ezer dinárt kért kölcsön Kozlovacska-tól azzal, hogy június 15-én visszafizeti és ennek biztosítékául egy 500 dolláros bankjegyet helyeztetett letébe egy kis „Braco” feliratu bádogdobozkában, amelyet négy pecséttel zártak le Kozlovacska irodájában. A megegyezés úgy szólt: Ha Ivanicza június 15-ig nem fizetné vissza a kölcsönt, úgy Kozlovacska joga van a dobozt kinyitni és az abban elhelyezett ötszáz dolláros bankjegyet fedezetül felhasználni.

Június 15-ike elérkezett, Ivanicza

nem fizetett. Kozlovacska felbontotta azt a dobozkat, amelyet az ő négy pecsétjével zártak le és természetesen csak üres papírt talált benne. Az 500 dolláros bankjegynek se híre, se hamva.

A kérdéses bankjegy valószínűleg a csomagolásnál már nem került bele a bádogdobozkába. A rejtélyes ügyben a rendőrség azonnal megindította a nyomozást és gondoskodott róla, hogy az állítólag Beográdban tartozkodó Ivaniczát Becskerekre irányítsák.

Ivaniczának egyébként más súlyos fizetési kötelezettségei is esedékesek lettek volna június 15-én.

A Szláviánál biztosította magát 600 ezer dinárra és az ezután esedékes 37 ezer dinár illetéket kellett volna lefizetnie.

Az ügy fejleményei érdekesnek ígérkeznek.

Egy cukorgyári répaátvevő sorozatos csalásai.

Becskekerek, jun. 15.

A becskerekai törvényszék büntető tanácsát ma délelőtt a nagy port felvert cukorgyári csalás foglalkoztatta, melynek vádlottja Vajdity György volt cukorgyári répaátvevő és tizennégy répatermelő.

A vádirat szerint Vajdity az átvett répaszállítmányoknál nagyobb súlyt írt a szállítók javára, akik a valójában nem létező többletnek felvették az árát, amivel megkárosították a vállalatot.

Vajdity György, a fővádlott nem érzi magát bűnösnek. A repánál — mondotta — nem lehet pontosan mérlegelni, mert sulya az időjárás alakulásától is függ. 803 vagon répa helyett 793 vagon leszállított és így csak tíz vagon sorsáról kell felelnie, amely ily nagy tételnél nem suly és könnyen elmérodik.

Megyesi István tóbai földmives a következő vádlott, aki öt vagon helyett nyolcra vett fel pénzt Vaj-

dity rábeszélésére. A kilencezer dinárból, amelyet kapott, hatezret adott Vajditynak. A cukorgyárnak a csalás kiderülte után 11.677 dinárt fizetett vissza.

Babesányi János novaernjai földmives négy vagon többletre 12.000 dinárt fizetett ki magának, amelynek kétharmadrészét Vajdity kapta. A vállalatnak később 15.189 dinárt térített meg.

Szekula József novaernjai földmives öt vagon nem létező szállítmányra vett fel pénzt. A 16.000 dinárból a fentiekhez hasonló arányban részesedett Vajdity, akinek rábeszélésére szánta el magát erre a lépésre.

Nagy Antal egy vagonra kapott jogtalanul pénzt és éppennygy, mint a többiek, visszatérítette a kárt.

Délben a tárgyalást felfüggesztették és folytatását délután három órára halasztották.

Ritka szerencse!

Jóforgalmu vendéglő a város legjobb helyén, más vállalkozás miatt, lakással együtt azonnal eladó, esetleg bérbeadó. — Lakás azonnal beköltözködhető.

Cím a kiadóhivatalban.

1228

HIREK

— jun. 15.

Kinevezés. Petrovity Gyorgye volt becskerekai és szubotica-i alkaptányt a belügyminisztérium Belacrkvára rendőrkapitánynak nevezte ki.

Halálozás. Jovánovity Szetrán volt megyei levéltárnok és árvaszéki ülnök, bocsári görög keleti lelkész, 64 éves korában Bocsáron elhunyt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe. Az elhunytat a Jovánovity-és Nádaski-család gyászolja.

A kikindai kereskedők és iparosok tiltakozó gyűlése. Kikindáról jelentik: A Nemzeti-szálló nagytermében tegnap délelőtt tartották meg a kikindai kereskedők és iparosok tiltakozó gyűlésüket a tulságos adómegeterhelések miatt. Pagu Mita városi mérnök elnököt, akit Bogdán Márkó indítványára választottak meg. Paulovity noviszádi kiküldött ismertette a tervbevett és a kereskedelmet és ipart érintő súlyos megadóztatást, amely a kereset 85 százalékát kívánja adó fejében. A vajdaságiak készséggel beleegyeznek negyvenöt százalékos adóba, de képtelenek elviselni a 85 százalékos megterhelést. Sztankovity Szvetozár képviselő az agrárreform súlyos hibáiról beszélt. Utána határozati javaslatot fogadtak el, amelyben egyenes adótörvényt, az eddig kivetett adók revízióját, vagy ha ez nem lehetséges, tíz éves amortizációs időt kérnek a kormánytól, hogy ez alatt törleszthessék adótartozásaikat.

Elhalasztott tiltakozó népgyűlés. A becskerekai munkásság tegnap délelőttre a Klub-kávéházba tiltakozó gyűlést hívott össze, amelyben a fizikai munkások két százalékos adója ellen kívántak szót emelni. A gyűlést nem tartották meg, mert a rendőrség csak oly feltétellel volt hajlandó engedélyezni, ha nem a Klub-kávéházban, hanem másutt folytatják le. A rendőrség azzal indokolta állásfoglalását, hogy a Klub-kávéház közelében levő zsinagógában ugyanabban az időben a grandrabbi érkezésével kapcsolatos ünnepségek folynak, melyekre esetleg zavarólag hathat egy hangos tiltakozógyűlés. Mivel az idő rövidsége miatt az összehívók már nem értesíthették a munkásságot a tiltakozógyűlés színhelyének áthelyezéséről, úgy határoztak, hogy annak megtartását elhalaszták.

A szófi rendcsinálásból. A hadügyminiszter egy szociáldemokrata képviselő interpellációjára kijelentette, hogy összesen 3194 egyén van elfogva súlyos vádak alapján.

Szerelmi dráma Palics határában. Szubotica-ról jelentik: Palics közelében megrendítő dráma játszódott le tegnap délután. Almásy József gazdálkodó hosszabb ideje udvarolt Lengyel Anicának, a „Hírlap” kiadóhivatali tisztviselőjének, a leány azonban hallani sem akart a házassági ajánlatokról. A szerelmes gazdász tegnap délután újólag felkereste a leányt palicsi lakásán és megkérte, hogy legalább egy sétát tegyen vele, amibe bele is egyezett. Alig értek Palics határába, Almásy hirtelen revolvert rántott elő, kétszer gyors egymásutánban a leányra sütötte, majd maga ellen fordította a gyilkos fegyvert és három golyót röpített testébe. Mindkettőjüket súlyosan sebesülten kórházba szállították.

Orient Bioskop

Hétfőn, június 15-én 7 és 9 órákor
Kedden, június 16-án 7 és 9 órákor

Jegyek elővételben kizárólag a
mozi pénztáránál kaphatók.
Pénztárnyitás: d. e. 10—1/212-ig, d. u.
4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon
d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

REPRIZI!

REPRIZI!

LENGYELVÉR.

Esthrud Natália regénye nyomán, I. és II. rész 10
felv. egyszerre. A főszerepekben PETROVITY SZVE-
TISZLAV, Loth Ilia, Bojda Juci, Matyasovszky Ilona.

Jön! GRIFFITH monumentális filmje! Jön!

Bonyodalom a községi névváltoztatás körül. Módos község nevét a belügyminisztérium még a múlt évben Jasatomityra változtatta át. A névváltoztatást minden hatósággal közölték, csak éppen a közlekedésügyi minisztériumot felejtették el róla informálni. Meg is voltak a következményei. A jasatomityi kereskedők huzamos ideje tapasztalják, hogy az ország távolabbi részeiből feladott vasuti küldemények nagy késéssel futnak be, miután előzőleg sokszor teljesen ellentétes irányban fekvő területeket jártak be. A vasuti küldemények bolyongásának oka az volt, hogy a szétküldő állomásokon nem tudták, merre létezik egy ilyen nevű község. Az érdekelt kereskedők panaszára most a becskerek kereskedelmi és iparkamara beadványt intézett a közlekedésügyi minisztériumhoz, melyet megkért, hogy vegye tudomásul és oktassa ki alantás közegeit arról, hogy Módos község nevét Jasatomityra változtatták át.

A francia—spanyol front Afrikában Marseillesi jelentések szerint a spanyolok és franciák egy közös operációra készülnek, amely Adyir, Abdel-Krim fővárosa ellen irányul.

Leirer Lőrincz monstrepöre. Leirer Lőrinc, a Leirer Amália elleni gyilkosság miatt 19 budapesti lap ellen sajtópörtöt indított.

* Zseberán és Milovánov információs irodája a Ruszki Dom (orosz otthon) helyiségében, az Obilityeva (Zápolya) utcában megnyitott. Agrár, pénzügyi és egyéb ügyekben információkat szerez, utbaigazításokat ad, közbenjár stb.

A becskerek tüzoltólaktanyában eladó két nagy jókarban levő vizes-hordó.

* Petrovity Szvetislav legszebb és legnagyobb filmje, a „Lengyelvér” kerül hétfőn és kedden a község külön kívánságára az Orient-mozi-ban reprizként műsorra. — Esthrud Natália kiváló filmregénye I-ső és II-ik részét, összesen 10 felvonást az Orient-mozi mind a két napon egy előadás keretében mutatja be rendes helyárok mellett. Az előadások pontosan 7 és 9 órákor kezdődnek.

* Nyáron nem viselünk bársonycipőt, hanem mindenki klotteipót vesz, mert a klotteipő könnyű, kényelmes és kellemes viselet, amelyet elegáns. BATA-nál ilyen kivágot, spanglis, divatos klotteipót 119—dinarért kaphat amíg a készlet tart. Siessen bevásárolni!

Ősszel megéri a vetés...

Moszkva, június 15.

Zinovjev egy intervjú folyamán kijelentette, hogy Kína és a Balkán bolsevizálása szisztematikusan folyik.

„Nincs hatalom — jegyezte meg Zinovjev —, amely meg tudná akadályozni, hogy őszre meg ne érjen ez a vetés”.

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál, Velikibecskerek.

Sport

Kadima—Kulai S. C. 3:2 (2:1).
Bíró Podgradszki. A kulai csapat az utazástól fáradtan, nem mutatta azt a játékot, melyet a közönség egy bácskai első osztályú csapatától várt. A Kadima szinte a lábában érezte még a csütörtöki noviszádi meccset. A győztes csapat góljait Tikart, Kovalszki és Gaborov rugták.

Obility B—Kadima B 2:1 (1:1).
Bíró Avramov.

Budapest. A magyar uszósövetség nemzetközi versenye tegnap zajlott le a Császár-fürdőben. Részletes eredmények a következők:

100 méteres gyorsuszás: 1. Magyar 1 p. 5 mp. 2. Jung. 100 méteres melluszás: 1. Bartha 1 p. 24:3 mp. 2. Hegedűs. 200 méteres hátuszás: 1. Bütykei 2 p. 48 mp. (világrekord). 2. Dvorzsák (osztrák). 100 méteres oldaluszás: 1. Homonay 1 p. 15 mp. 2. Várnai.

70 méteres hölgyuszás: 1. Sipos 57:4 mp. 100 méteres melluszás: 1. Stieber 1 p. 42:4 mp. 100 méteres hátuszás: 1. Meleghy 1 p. 35:6 mp. (országos rekord).

Magyar—osztrák vízipolo 10:3 (5:0)

A magyar football bajnokság döntője: FTC—MTK 0:0.

Beograd. Hajduk—Split 2:2. A mérkőzést ma délután folytatják.

Simmering—Hakoah 3:3 (2:1).
Florisdorf—Rapid 2:1 (1:0).

Stokholm. Dánia—Svédország 2:0 (1:0)

Krakó. Wacker—Krakovia 5:1 (3:1).

Szerkesztői üzenet.

M Becskerek. A Barnum cirkusz Becskereken járt 1901 május 2-án.

Jókarban levő 1144

4 drb ablak spaletával

(110×220 cm belvilág) jutányos áron

eladó.

Bővebbet Vatrogaszna u. 4. sz. alatt.

Ne üvegeztesse épületét

foltos, hólyagos, selejtes üveganyaggal,
vegyen prima minőségű

Vitrea táblaüveget,

ornamens és szalagüveget,
melyek díszei a háznak.

Minden mennyiségben a legolcsóbb áron kapható

Ivanitza Ferdinánd Károlynál

VELIKIBESKEREK, Alekszandrova (Fő) utca.

Képervezés finom és szolid kivitelben, olcsó áron
Kipróbált cseh befőttes és lekvaros üvegek.

Cosulich Cine

hajóival Splitből indulhat

Délamerikába.

Vezérképviselőt SHS. részére J. G. Oraskovity,
Zagreb. 1089

Velikibecskerek fiók: Kralja Petra trg 4.

Izvrš. br. 369/1925.

1216

Objava dražbe.

Potpisani sudski izvršitelj u smislu §-a 102. zak. članak LX. iz 1881. objavljuje, da će se usled odluke kr. sreskog suda u Velikoj Kikindi broj T. n. 1222/1924. u korist Fridman i Patek iz Velika Kikinda radi namirenja 725 dinara i pripadaka na zapljenjene i na 10.180 dinara procenjene pokućstvo, koje se nalaze u Slovačkom Aradacu, javna dražba održati, te radi sprovođenja te prodaje zakazuje dan za 26. juna 1925. god. u 9 sati pre podne u gore označenom lokaluu.

Vel. Bečkerek, 26. maja 1925. god.

K.Š. sudski izvršitelj.

Keresünk megvételre

használt, de még jókarban levő

Underwood írógépet.

Telefon 152. 1201 Telefon 152.

Eladó borbélyüzlet

a város forgalmas terén (piac) elköltözés miatt, teljes felszereléssel együtt eladó.

1205

Érdeklődni MOLNÁR JÁNOS műköszöriúsnél Zadruzna banka épületében.

Teherautó

312 tonnás, használt, de kifogástalan állapotban, olcsón eladó.

Berbersz. Mita Velikibecskerek,
1217 Kralja Petra trg 3. sz.

Egy gazdag vidéki községbe keresek egy elsőrendű bogárnemester részére

2 segédet

azonnali belépésre. Jó fizetés, lakás és teljes ellátásra. 1227

Bővebbet PIKING JAKAB ügyöknél.

Üzleti sarok

forgalmas helyen (piactér)

eladó.

Ügyöknök díjaztatnak. Ügyöknök díjaztatnak.

Cim a kiadóban. 1206

Eladó a III. külker., Kórház u. 81. sz.

ház.

Egy ügyes fehérnemű

és felsőruha varró

házakhoz ajánkozik — Bővebbet ugyanott HUSZAR KATICÁNÁL. 1203

Negativ

retusernö

kerestetik kedd és szerdai napra, esetleg egész hétre.

Cim a kiadóhivatalban. 1226

Krumenacker Istvan

nyug. vasuti rőfelügyelő vállalat fuvarierő felülvizsgálat és vasuti szállítási eredő mindennemű visszkereketek (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Becskerek, Etvosova u. 5.

Kralja Pleitz Fer. Pálnál